

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθμ. Πρωτ.:	3716
Ημερομ.:	14-12-17

3534

Γραφείο Γενικού Διευθυντή
 Πατησίων 147, 11251 Αθήνα
 Τηλ.: 210 8647420
 Fax: 210 8665988
 e-mail: info@eoan.gr
www.eoan.gr

Πληροφορίες:

Ε. Τριτοπούλου / Αρ. Ρεμούνδου
 Τηλ. 2108629944, 2108643737

Αθήνα, 12/12/2017

Αρ. πρωτ.: 2859

ΠΡΟΣ:

Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου ΥΠΕΝ
 Μεσογείων 119, 11526 Αθήνα
 Τηλ: 210 6969506, 210 6969-506, -001, -510, -853
 Fax: 210 6969512
 e-mail: vouli1@prv.ypeka.gr

ΚΟΙΝ.:

- Πρόεδρος ΔΣ
- Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων & Περιβαλλοντικών Πιστοποιήσεων ΥΠΕΝ

ΘΕΜΑ: Η υπ' αρ. 1320/20-11-2017 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Κ. Κατσαφάδου

ΣΧΕΤ.: Η υπ. αριθ. πρωτ.1320/20-11-2017 (α.π. Τμ. Κοινοβουλευτικού Ελέγχου ΥΠΕΝ 3534/21-11-2017)
 ερώτηση στη Βουλή των Ελλήνων (α.π. ΕΟΑΝ 2859/6-12-2017)

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής κ. Κατσαφάδος και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης είναι ο αρμόδιος φορέας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ) για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής για την Πρόληψη και την Εναλλακτική Διαχείριση (προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, συλλογή, μεταφορά, αποθήκευση, ανακύκλωση και ανάκτηση) αποβλήτων στην Ελλάδα, έτσι ώστε αυτά να αξιοποιούνται και να εκτρέπονται από το ρεύμα των αποβλήτων που οδηγείται σε χώρους τελικής διάθεσης. Επιπλέον, είναι ο υπεύθυνος φορέας για την έγκριση και την εποπτεία των εθνικών συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης ανά προϊόν στο πλαίσιο της εφαρμογής της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, καθώς και για τον έλεγχο της πορείας της Ελλάδας στον τομέα της ανακύκλωσης.

Μέσω του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων, τίθενται στόχοι-ορόσημα για το 2020: τα κατά κεφαλή παραγόμενα απόβλητα να έχουν μειωθεί δραστικά, η προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση με χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων - βιοαποβλήτων να εφαρμόζεται στο 50% του συνόλου των αστικών στερεών αποβλήτων, αυξάνοντας σημαντικά και τους επιμέρους στόχους σε 65% ανακύκλωση για γυαλί, χαρτί/χαρτόνι, μέταλλο, πλαστικό και 40% χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων, η ανάκτηση ενέργειας να αποτελεί συμπληρωματική μορφή διαχείρισης, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια κάθε άλλου είδους ανάκτησης και η υγειονομική ταφή να αποτελεί την τελευταία επιλογή και να έχει περιοριστεί σε λιγότερο από το 30% του συνόλου των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ).

Επιπλέον των εθνικών νομοθετικών ρυθμίσεων υπενθυμίζεται ότι, τον Δεκέμβριο 2015, η ΕΕ ενέκρινε δέσμη μέτρων για την κυκλική οικονομία. Η κυκλική οικονομία θεωρείται ως ένα βιώσιμο σύστημα αποκατάστασης πόρων, όπου η αξία των προϊόντων και υλών διατηρείται για όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο και στοχεύει σε κάθε έναν από τους κρίκους της αλυσίδας αξίας των προϊόντων που κυκλοφορούν στο εμπόριο: από τον σχεδιασμό ως την κατανάλωση και την επισκευή, καθώς επίσης στην ανακατασκευή, τη διαχείριση των αποβλήτων και την επιστροφή δευτερογενών πρώτων υλών στον οικονομικό κύκλο. Μέχρι το τέλος του 2017 αναμένεται από την ΕΕ η τελική έκδοση του πακέτου Οδηγιών για την διαχείριση αποβλήτων, που περιλαμβάνει και αναθεώρηση βασικών οδηγιών που αφορούν τα θέματα της εναλλακτικής διαχείρισης, όπως οι συσκευασίες και τα απόβλητα αυτών, τα ΑΗΗΕ, οι μπαταρίες, τα ΟΤΚΖ, καθώς και τις γενικές για την διαχείριση αποβλήτων και υγειονομική ταφή.

Αναφορικά με τα συγκεκριμένα ερωτήματα του Βουλευτή, ενημερώνουμε για τα εξής:

1. Δράσεις Πρόληψης - Περιορισμός χρήσης πλαστικών μιας χρήσης:

Ο ΕΟΑΝ σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, παρακολουθεί την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που κυρώθηκε με την ΚΥΑ 51373/4684/ 25-11-2015. Για την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών πρόληψης, στον ΕΟΑΝ, έχει συσταθεί με τον Ν. 4496/2017 (ΦΕΚ 170Α/8-11-2017), νέα διεύθυνση η οποία θα αναπτύξει περαιτέρω την Πρόληψη σε συνδυασμό με την Έρευνα και την Εκπαίδευση/Ενημέρωση των πολιτών και εμπλεκόμενων φορέων σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις του ΥΠΕΝ.

Το εθνικό σχέδιο πρόληψης καθορίζει τέσσερις τομείς προτεραιότητας: Απόβλητα Τροφίμων, Χαρτί, Υλικά / Απόβλητα Συσκευασίας, Απόβλητα Ηλεκτρικού & Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ). Επιπλέον η Κυκλική Οικονομία καθορίζει πέντε τομείς προτεραιότητας: πλαστικά, βιομάζα, απόβλητα τροφίμων, κρίσιμα υλικά/ πρώτες ύλες, απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων.

Ως εκ τούτου, τα πλαστικά και η μείωση χρήσης των πλαστικών ειδικά των προϊόντων μιας χρήσης είναι κομβικής σημασίας στρατηγική και στην πρόληψη και στην κυκλική οικονομία.

Η ευρωπαϊκή οδηγία 2015/720/ΕΕ «για την τροποποίηση της οδηγίας 1994/62/ΕΚ με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης λεπτών πλαστικών σακουλών μεταφοράς» αποσκοπεί μέσω της έγκρισης από τα κράτη μέλη προγράμματος κατάλληλων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης οικονομικών μέσων, για τη διάθεση στον καταναλωτή των λεπτών πλαστικών σακουλών μεταφοράς ($\leq 50\mu m$) έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η μείωση της κατανάλωσής τους (με στόχο την επίτευξη ετήσιου επιπέδου κατανάλωσης 90 τεμάχια το 2019 και 40 τεμάχια το 2025 ανά πολίτη) και κατ' επέκταση της υψηλής συσσώρευσης των αποβλήτων τους, που προκαλούν σημαντική ρύπανση στο περιβάλλον και ιδιαίτερα στα υδάτινα οικοσυστήματα.

Στο πλαίσιο εναρμόνισης της Οδηγίας 720/2015 ο ΕΟΑΝ έχει ήδη υλοποιήσει τις παρακάτω δράσεις:

- Συναντήσεις με άλλες υπηρεσίες του ΥΠΕΝ, Υπ. Οικονομικών, ΑΑΔΕ, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Βιομηχανίας, Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης

- Συναντήσεις διαλόγου με εμπλεκόμενους φορείς όπως Ινστιτούτο Έρευνας Λιανεμπορίου καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ) και Σύνδεσμο Βιομηχανιών Πλαστικών Ελλάδος
- Ενεργή Συμμετοχή με ομιλία και συμμετοχή σε στρογγυλά τραπέζια σε διαβουλευσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης του ευρωπαϊκού προγράμματος LIFE Debag. Επιπλέον οι διαβουλευσεις αυτές τέθηκαν υπό την αιγίδα του ΕΟΑΝ και του ΥΠΕΝ.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση πιλοτικών δράσεων μείωσης της χρήσης πλαστικής σακούλας σε δύο νησιά που ζήτησαν την υποστήριξη του ΕΟΑΝ, τη Σαντορίνη και την Τήνο. Συμμετοχή με φυσική παρουσία σε διαβουλευσεις τοπικών εμπλεκόμενων φορέων και παροχή φυλλαδίων με ενημερωτικό υλικό και υφασμάτινων τσαντών πολλαπλών χρήσεων ελληνικής κατασκευής.
- Υποβολή σχεδίου νομοθετικής ρύθμισης εγκεκριμένο από το ΔΣ του ΕΟΑΝ, στον Υπουργό για την εναρμόνιση της Οδηγίας 720/2015 σχετικά με την μείωση της Πλαστικής Σακούλας.
- - Δημιουργία 11.000 υφασμάτινων τσαντών και 60.000 φυλλαδίων που διανέμονται σε εκδηλώσεις του ΕΟΑΝ, ημερίδες που συμμετέχει ο ΕΟΑΝ, σε Τήνο και Σαντορίνη που πραγματοποίησαν πιλοτικές δράσεις, αλλά και σε εκδηλώσεις δήμων που ζητούν την υποστήριξη του ΕΟΑΝ
- Υλοποίηση εντός του 2017 ενημερωτικών δράσεων και ημερίδων για μείωση πλαστικής σακούλας, προβολή σε εκθέσεις (verde-tec, ΔΕΘ)
- Δημιουργία μηνύματος και εικόνας προβολής (ψάρι- σακούλα) και προβολή σε 60 στάσεις λεωφορείων outdoor σε κέντρο Αθήνας και Περιφέρειας Αττικής (9-22 Δεκεμβρίου 2017)
- Σχεδιασμός (υπό διαμόρφωση) ενημερωτικών και εκπαιδευτικών δράσεων για το 2018 για ευαισθητοποίηση πολιτών και εμπλεκόμενων φορέων – αξιοποίηση εσόδων από περιβαλλοντικό τέλος.
- Συνεργασία με την ΑΑΔΕ για την δημιουργία πλατφόρμας/Δήλωσης στο Taxis για την εφαρμογή του περιβαλλοντικού τέλους
- Τροποποίηση ΕΜΠΑ ώστε να μπορούν να εγγράφονται οι παραγωγοί πλαστικής σακούλας
- Καθημερινή ενημέρωση (τηλεφωνική και έγγραφη) παραγωγών και καταστημάτων λιανικής πώλησης σχετικά με το περιβαλλοντικό τέλος και την εφαρμογή τους.

Επιπρόσθετα των νομοθετικών ρυθμίσεων για την πλαστική σακούλα, ο ΕΟΑΝ, τον τελευταίο χρόνο προχώρησε σε εισηγήσεις προς τον Αν. Υπουργό ΠΕΝ για νομοθετικές ρυθμίσεις, που εντάσσονται στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας, και αφορούν τη λειτουργία της εναλλακτικής διαχείρισης και τελικά οδήγησαν στην ψήφιση του νόμου 4496/2017 ο οποίος τροποποιεί τον Ν.2939/2001, την θεσμοθέτηση των Πράσινων Σημάτων, ως έναν επιπλέον δρόμο για την ανακύκλωση και την διαλογή στην πηγή των απορριμμάτων, καθώς και για την λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Παραγωγών.

2. Επιδόσεις ανακύκλωσης και δράσεις για την περαιτέρω αύξηση των ποσοστών της ανακύκλωσης:

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, ο ΕΟΑΝ παρακολουθεί την επίδοση της χώρας συνολικά σε ότι αφορά απόβλητα συσκευασιών, αποβλήτων λιπαντικών ελαίων, μεταχειρισμένων ελαστικών οχημάτων, οχημάτων στο τέλος του κύκλου ζωής τους (ΟΤΚΖ), αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών & συσσωρευτών, αποβλήτων ηλεκτρικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού καθώς και αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων και ακολούθως

προετοιμάζει τις εθνικές εκθέσεις αναφοράς που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρεί η Υπηρεσία, οι στόχοι ανακύκλωσης και ανάκτησης που τίθενται σε επίπεδο Ε.Ε. επιτυγχάνονται για τα περισσότερα από τα προαναφερόμενα απόβλητα με περιορισμένες εξαιρέσεις (όπως η ανακύκλωση αποβλήτων γυάλινης συσκευασίας) και από το 2015 και μετά παρατηρείται αύξηση των ποσοτών στα περισσότερα ρεύματα (www.eoan.gr ⇒ Εκδόσεις ΕΟΑΝ – Έκθεση 2015-2016).

Τα αναφερόμενα στην ερώτηση ποσοστά αφορούν σε γενικότερα στοιχεία ανακύκλωσης (μέρος των οποίων αποτελούν τα στοιχεία της εναλλακτικής διαχείρισης), και παρουσιάζουν σίγουρα μια χειρότερη εικόνα της ανακύκλωσης στην χώρα.

Πάντως, ο ΕΟΑΝ προκειμένου να ανταποκριθεί στις νομικές απαιτήσεις και να αυξηθούν τα ποσοστά ανακύκλωσης, οι αποδόσεις ανακύκλωσης και καθαρότητας ανακυκλώσιμων υλικών και να προωθηθεί η πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων θα εντατικοποιήσει στο πλαίσιο εφαρμογής και του νέου νόμου 4496/2017 τις δράσεις εποπτείας των ΣΕΔ και των εμπλεκόμενων φορέων, θα προωθήσει τη συνεργασία Δήμων και ΣΕΔ, καθώς και την μέγιστη κινητοποίηση των Δήμων ως προς την υλοποίηση των τοπικών σχεδίων δράσης διαχείρισης αποβλήτων και την εφαρμογή μέτρων χωριστής διαλογής στην πηγή ανακυκλώσιμων υλικών, την ορθολογικότερη διαχείριση του κοινωνικού πόρου της χρηματικής εισφοράς από τα ΣΕΔ, την εντατικοποίηση των ελέγχων από τον ΕΟΑΝ και την επιβολή κυρώσεων σε παραβατικές συμπεριφορές, τη δημιουργία βάσεων δεδομένων και ορθής συμπλήρωσης του ΕΜΠΑ και την δημιουργία δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης κοινού και εμπλεκόμενων φορέων. Στις μελλοντικές δράσεις του Οργανισμού, εντάσσεται και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων ενίσχυσης αγορών δευτερογενών πρώτων υλών.

3. Έναρξη εφαρμογής του Νόμου 4496/2017:

Η εφαρμογή του Νόμου 4496/2017 έχει ήδη ξεκινήσει με τον ΕΟΑΝ να προσπαθεί στελεχωθεί μέσω κινητικότητας και ΑΣΕΠ και να δημιουργηθεί η κατάλληλη οργανωτική δομή που θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις αυξημένες αρμοδιότητες του Οργανισμού και να καταστεί ο νέος νόμος εφαρμοστέος και αποτελεσματικός.

Παράλληλα γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες ενημέρωσης των φορέων που εμπλέκονται στην εναλλακτική διαχείριση (Φορείς ΣΕΔ, ΟΤΑ κ.α.) για τις νέες συνθήκες υποβολής Επιχειρησιακών Σχεδίων.

Είμαστε στη διάθεση σας, για οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση.
Με εκτίμηση,

Τρ. Χαριτοπούλου
Αν. Δ/τρια Εναλλακτικής Διαχείρισης

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Εσωτερική διανομή:

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ (Ε.Ο.ΑΝ.) ΝΠΔΔ

Γραμματεία Διεύθυνσης

- Δ/ση Έρευνας, Πρόληψης και Επικοινωνίας

Κυνηγοπούλου Ααρίσα